UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Prima pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Visual Library

hely. fuerunt igit͂ iacob et hely fratres v̄tini. ely v̓o accepit vx
orem. quo ſine liberis mortuo frater eius iacob volens ſuſcitaē
nomē defuncti fr̄is. vxorē eius accepit. ex qua genuit ioſeph. q̇
ex lege erat filius ely defuncti. ſed ſm carnē erat filius iacob. p̓
mā generationē Lucas proſequit͂. alteraȝ vero Mathe9: virum
marie: hec eſt quinta mulier nominata in preſenti euāgelio ex
hoc ꝙ virgo fuit vxor ioſeph. datur intellilligi ꝙ de tribu iuda
et de domo dauid fuerit. qꝛ ex lege fiebat coniugiū eiuſdē trib9
et familie: de qua: ſcȝ v̓gine. nō dicit de quo: natus eſt ihesus:
hec eſt. 14. generatio ab omnib9 aliis differēs. qꝛ oēs alie ex vi
ro fuerunt. ⁊ muliere. hec ſola ex muliere ſola virtute ſpūſſancti
qui vocatur xp̄s: merito xp̄s ē qui a talib9 venit progenitorib9
vnctionem ꝓphetalē p̓me q̄tuordene hūit. habuit ⁊ regalē ſcd̓e
habuit ⁊ pontificalē tercie. vn̄ merito xp̄s eſt. ꝓpter quod et q̄r
tā vnctionem habuit. q̇ vnctiones nō viſibiles fuerunt ſȝ inuiſi
biles. qꝛ vnxit eum deus ſpū ſancto Act. 10. vt daret ſibi pleni
tudo ꝓphecie. Luc. 17. propheta magnus ſurrexit in nobis. Itē
plenitudo regie ptāti̇s. Luc. 1. regni eius non erit finis. Itē ple
nitudo pontificalis dignitatis. p̄s. tu es ſacerdos ineternū q̄ vn
ctiones ſi plenitudinē habuerunt nō eſt miꝝ. qꝛ datus ē ei ſpi
ritus nō ad menſurā Jo. 1. Rogem9 ꝛc.

Dominica decimatercia poſt penthecoſt. Prima pars ſermonis ſexageſimiquinti:

Cum iret ihesus in ihr̄l̄m tranſibat p̄ mediā Sa
mariam et Galileam et cū ingrederet͂ quoddā
caſtellū occurrerunt ei decē viri leproſi ꝛc. Luc.
17. vulgarit͂ dicit͂ de 10. vix vn9 reperit͂ qui ſit
grat9 bn̄ficio. quod apparet i p̄nti euangelio:
qꝛ ex 10. leproſis mūdatis vnus ſolus r̄ddit gracias deo. p̓mo
igitur ponit͂ affectuoſa deprecatio. 2° peticionis ↄſecutio. ibi. q̇s
vt vidit. 3° accepti beneficii rara recognitio. ibi. vnus aūt ex illis
Circa p̓mū tria facit. premittit enī xp̄i ꝓgreſſum: cū iret ihesus i
ihr̄l̄m. iſtud fuit iter qn̄ ihr̄l̄m iuit. vt pateret. Luc. 9. cū cōple
rentur dies aſſumptionis ei9. ipſe faciē ſuā firmauit: vt iret i ie
ruſalē: tranſibat p̄ mediā ſamariā: que erat ꝓuincia gentium:
Tytus. qꝛ erat inq̇t diſcordia inter iudeos et ſamaritanos. ipſe
p̄ vtroſq; trāſit: vt eos tāq̄ mediator pacificet. vn̄ ſubdit ⁊ gali
leā: q̇ ꝑtinebat ad ꝓpl̄m iudaycū. Nō ꝙ xp̄s vadēs ad paſſiōē
cū trāſit p̄ gentes et iudeos dat intelligere ꝙ fructus ſue paſſiōis i
oēs ꝓplos erāt trāſitur9 atq; fides nois ei9 p9 mortē ⁊ iudos ⁊ gē

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tiles vnum debebat efficere populum. ¶ Secūdo ponit
leproſoꝝ occurſus: et cum ingrederet̄ quoddā caſtellū: ante ta
men ingreſſum. qꝛ non erat licitū leproſis caſtello appropinq̄re
occurrerunt ei. 10. viri leproſi: Tytus. ꝯuerſabantur inq̄t adi-
uicem quos vnanimes fecerat cōitas paſſionis. et ihū tranſitū
preſtolabantur. Nota quia lepra pc̄tm mortale ſignificat. quia
peccatum eſt corruptio anime. ſicut lepra carnis. Secundo quia
lepra facit os fetidum. ⁊ eccle. 15. non eſt ſpecioſa laus ī ore pec
catoris. Tercio quia tollit vocem et peccator obmuteſcit ad con
feſſionem. Quarto quia eſt morbus ꝯtagioſus. leproſus enīꝫ le
proſū generat et inficit eos cuꝫ quibus conuerſatur Quinto q̄a
eſt abhominabilis Prouer. 12. abhominabiles domīo qui agūt
impie. Sexto quia leproſus eiicitur ſic et peccator a deo. Gen.
4 eiicis me a facie tua et abſcondar. Septimo quia lepra defor
mat totum corpus et colorem et figuram. Tre. 4. quomodo ob
ſcuratū eſt auꝝ mutatus eſt color optimus ⁊c. Quia vero lepra
non eſt morbus qualiſcūqꝫ ſed horribilis valde ideo ꝑ iſtos. 10.
leproſos nō quoſcumqꝫ pc̄tores. ſed decē magna pc̄ta poſſum9
intelligere. vnde leproſus eſt hereticus. vnde de moyſe dubitan-
te de verbis domini. dicitur ꝙ manum leproſam protulit ad in
ſtar niuis. Secundus leproſus eſt ſciſmaticus. qui lites ⁊ diſcor
dias ſeminat in eccleſia. vn̄ de Maria obiurgante moyſen dicit̄
nūeri. 12. ꝙ apparuit in ea lepra candens q̄ſi nix Tercius lepro
ſus eſt ſymoniacus. vnde dictū eſt hieſi petenti munus de bene
ficio collato. lepra naaman adheſit tibi. 4. Re. 5. hec plaga le-
pre ſic inficit eccleſiaꝫ. vt etiā qd̄ doloroſum eſt dicere. princeps
gregis xp̄i tali morbo laborent. ⁊ tn̄ leproſi abiiciendi ſūt a mi
niſterio altaris. In viſione oſtenſum eſt cuidam religioſo. queꝫ
ego noui. ꝙ agebatur q̄o corā vno pontifice. vn̄ procederet tā-
ta eccleſie ꝑturbatio. Et dictū eſt. qui ex vobis leproſus eſt. ip
ſe cā eſt tāti mali. cumqꝫ omnes mutuo ſe aſpicerent ſurrexit vn9
et euulſit capillum de capite pontificis. atqꝫ inſufflauit illum in
faciem eius dicens. tu es leproſus. ⁊ in eadem viſione dicit ꝙ
viderat. ꝙ ſymonie vitium leproſum ipſum fecerat. Quartus le
proſus eſt ſimulator et ypocrita. et eſt vitium coloris in cute. p
ut dicitur Leui. 13. Quintus leproſus eſt ſacrilegus. qui preter
ius aſſumit eccleſie miniſteriū. 2. par. 26. dicit̄ de Ozia ꝙ lepra
orta fuit in fronte eius. eo ꝙ pontificis miniſterium exercebat.
Sext9 leꝓſus eſt proditor. vnde. 2. Regū. 3. dicitur. de Joab.
non deficiet de domo Joab leproſus. quia proditorie occidit
Abner. Septimus quideꝫ leproſus eſt vſurarius. qd̄ ſignificat

naaman ſortis et diues ſed leproſus. 4. Regum quinto. Sicut
enim lepra conſumit carnem. ita vſura conſumit aliorum diui=
tias. et videmus ꝙ vſurarius vſurarium generat. ſicut leproſus
leproſum. quia docet vſurarius filium ſuum quomodo debeat lu
crari. dat ſibi cuſtodiam librorum. vltimo moriens omnia ſibi reli
quit ex vſuris habita. que filius non reddit. ſed vſuris addit v
ſuras. Octauus leproſus eſt ſortilegus. qui querit diuinationeſ
et incantationes demonū. quales fuerunt magi pharaonis. No
nus leproſus eſt adulter. Leui. 13. plaga lepre certa eſt in vlcere.
vlcus enim vulnus concupiſcibilis. in qua lepra oritur cum adul
terium perpetratur. vñ nati ex adulterio hanc maculam contra
hunt. vt ad illicitos coitus ſint proni. vt dicit Aug. ſup Geñ.
ad lr̃am niſi virtutibus emendent originis maculā. decima lep̄
maior aliis et horribilior. eſt flagicium ſodomiticum. hec eſt ele=
phantina lepra cunctis aliis paſſionibus maior. dr̄ enim lep̄ ſic
eo ꝙ pruritu ardoris leat. i. deleat et ꝯſumat carnem. ſic ardor
huiꝰ flagicii ꝓpriū corpꝰ ꝯſumit. Yſa. 50. ambulate in flāmis quaſ
vobis ſuccenditis. attendamus primo circa hoc flagitium circuꝫ
eiꝰ. ꝛ videt̄ ipſiꝰ origo ꝓcedē ex corrupcōe ꝯcupiſcibil'. ſic mō=
ſtra ex corrupcōe natural' ꝓncipii. vñ nō īmerito tꝫ mōſtꝝ dr̄
eē ꝯ naturā qꝛ nullomō natura ad h̄ iclinat. ꝫ ꝓcedit ex habū=
dancia corruptionis. vnde quaſi videbatur deo incredibile ali
quos hoc vicio laborare quando dixit vadam et videbo ſi cla=
morem qui venit ad me opere ꝯpleuerunt. et propter hoc temp
tari hoc vicio non eſt temptatio humana. ſicut humana non eēt
temptatio temptari ad eſum carnis humane. et ideo dicitur in
ethi. ꝙ abſtinere ab hoc vitio non eſt virtutis aut continencie
nequaꝗꝫ enim continēcia ſeu abſtinencia r̄putatur. ſi quis abſti
net ab eſu carnis ſue ſeu aliorum hoīm. ad hanc enim abſtinen
ciaꝫ facit ipſa nature inſtitutio ſine virtute B Quare vero
ſic ꝑmittat deus naturam in aliquibꝰ corrumpi. vt talia flagi=
cia committantur. videtur cauſa quidam error aut quia nō co=
lunt deum quemadmodum oportet. ſicut dicit apoſ. Ro. ꝑmo
et ideo nō immerito quedam gentes tale vitiuꝫ hereſiꝫ appellāt
legit enim in vitiſpatrꝝ ꝙ dum quidam diceret ſeniori ſe mole=
ſtari tali paſſione. prudentiſſimus ſenior cauſam morbi aperiens
impoſſibile inquit eſſet huiuſmodi paſſione te eſſe temptatum.
niſi in aliquo vere fidei derogares. quod ille ꝯfeſſus ē ſe dubitaſ
ſe circa incarnationem xp̄i. et acta pn̄ia dubietatis ſil' cū errorē
illa abſceſſit tēptatio. Itē attēdamꝰ rei turpitudinē q̄ tāta ē vt
dt̄ Au. ꝙ ꝓpter hoc vitium dei filiꝰ q̄ſi deſtiterit īcarnari. nā vt

dicit.3.ꝯfeſ.hoc flagitio ſocietas q̃ cū deo nobis eſſe dȝ violat̄
cū nata cꝰ ipe auctor eſt libidis ꝑuerſitate polluit̄.vn̄ dt i rgl̃a
deus qui hitat in vobis cuſtodiet oēs ex vobis.ꝙ ſi aliquis nō
cuſtodit̄.ſignū eſt nō eſſe deum cuȝ illo.Iteȝ attendamꝰ flagicii
vindictā.cetera nanqȝ vicia cum procedant aliquo mō ex incli=
natione nature.poſſunt dei miam aduocare.ſed qꝛ hoc eſt cōtra
nature appetitū.non cadit hec mia.ſed ſola vindicta.immo cuȝ
peccantiū multitudo in aliis malis vindictā mitiget hic ſolū vt
dicit Aug.3.ꝯfeſ.ſi omnes gentes facerent.eodem criminis rea
tu.diuina lege tenerentur.et ideo vt dicit cantor pariſienſis no
cte natiuitatis dominice omnes laborantes hoc vicio interfecti ſūt
Item ignis inferni nō ſubſtinens dilationem vindicte.preueīt
etiam viuentes ꝯſumere.Leui.13.lepra ꝯbuſtionis eſt. ¶
Nota peccati deteſtationem.nō ſolū pc̄m eſt ꝯmittere.ſed etiaȝ
peccatū eſt nō punire.tales pc̄tores ſunt eiciendi.incarcerandi
et ad ignē ponendi.quid dico.inter hoīes nō eſt noīandū.hoc
enī modo et nō facile alio emundant̄.Item attendamꝰ piculum
alia nanqȝ vicia cum habeant virtutē oppoſitā.pn̄t p virtuteȝ
tolli ſed hoc flagitium per virtutē curari nō pt̄.qꝛ nulla ſibi op
ponitur.⁊ ideo dicit mgr̄ Otto.ꝙ vix ꝯtingit aliqueȝ penitere
de hoc vicio.qui penitere diſtulerit vltra etatem ſaluatoris.et h̄
audiui eſſe expertum.vnde ſodoma muta interpretat̄ quia hoc vi
cio laborantes tanqȝ leproſi ꝑdunt vocē.ne vere confiteant̄ ⁊ pe
niteant.ad ignem igitur currendum eſt pro ipſiꝰ nō emunda=
tione ſed conſumptione.Leui.13.lepra volatilis ⁊ vaga debet
igne comburi.Tercio ponit̄ leproſoꝝ deuota ſupplicatio: q̄ ſte=
terūt a longe: Ecce reuerencia qꝛ iudicabāt ſe idignos xp̄o ap
ꝓpinquare.ꝓpter conſciencie reatū et carnis maculā: ⁊ leuauerūt
vocē: q̄ntum potuerūt.ecce affectus deſiderii: dicentes: vno ore
ecce vōis oro: iheſu: Tytus.dicūt nomē iheſus.et rem lucrant̄.
ſcȝ ſalutē: p̄ceptor preceptoreȝ appellant.cuius ipſo oia ānuūt
pš.preceptū poſuit et non preteribit.miſerere nobis.nō aurum
vel argentū petūt.ſed vt corpꝰ ſanū recipiant.pš.miſerere mei
dn̄e.qm̄ infirmꝰ ſum ⁊c.

Secunda pars. S

Ecundo cum dicitur.Quos vt vidi.ponitur peticiois
cōſecutio.et tria facit.premittitur enim benignus cri
ſti aſpectꝰ: q̄s vt vidit: benignitate ꝯpaſſiois ⁊ mie
oculo nō abhorruit pius dn̄s maculam aſpicere no=
ſtre lepre. qui etiam pro nobis in cruce velut leproſus reputa=
tus eſt Yſaie quinquageſimotercio.Secūdo ponit̄ xp̄i imperiū